

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE U POZNAVANJU
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

KLASIČNE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	30	%
--	-----------	----------

II. Zadatci:

	8	%
--	----------	----------

Ukupni broj bodova:

	38	%
--	-----------	----------

Članovi županijskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 15. veljače 2011.

I. PRIJEVOD

M. T. Cicero, Laelius de amicitia, 57, 58

Ciceron određuje granice prijateljstva, navodi tri uvriježena mišljenja o prijateljstvu i suprotstavlja vlastiti stav o prijateljstvu općeprihvaćenim mišljenjima:

„Valja pak odrediti koje su u prijateljstvu granice i takoreći ljubljenja. Vidim da se o tome donose tri mišljenja od kojih ni jedno ne odobravam; prvo, da prema prijatelju postupamo na isti način, na koji i prema sebi samima; drugo, da naša dobrostivost prema prijateljima u svemu podjednako odgovara njihovoj dobrostivosti prema nama; treće, da koliko svatko sam sebe cijeni, neka ga toliko cijene i prijatelji.“

Harum trium sententiarum nulli prorsus assentior. Nec enim illa prima vera est, ut, quem ad modum in se quisque sit, sic in amicum sit animatus. Quam multa enim, quae nostra causa numquam faceremus, facimus causa amicorum! Precari ab indigno, supplicare, tum acerbius in aliquem invehi insectarique vehementius, quae in nostris rebus non satis honeste, in amicorum fiunt honestissime; multaeque res sunt in quibus de suis commodis viri boni multa detrahunt detrahique patiuntur, ut iis amici potius quam ipsi fruuntur. Altera sententia est, quae definit amicitiam paribus officiis ac voluntatibus. Hoc quidem est nimis exigue et exiliter ad calculos vocare amicitiam, ut par sit ratio acceptorum et datorum. Divitior mihi et affluentior videtur esse vera amicitia nec observare restricte, ne plus reddat quam acceperit; neque enim verendum est, ne quid excidat, aut ne quid in terram defluat, aut ne plus aequo quid in amicitiam congeratur. Tertius vero ille finis deterrimus, ut, quanti quisque se ipse faciat, tanti fiat ab amicis.

KOMENTAR:

sic animari = tako se vladati, biti takav; **nostra causa** = radi sebe; **causa amicorum** = amicorum causa; **tum** = zatim; **acerbius... vehementius** = odveć strogo... odveć žestoko; **quae in nostris rebus non satis honeste (sunt); iis sc. commodis; vocare** = svesti; poredaj: **Mihi videtur vera amicitia divitior et affluentior esse...; plus aequo** = više nego što je prikladno; **congeri** = biti uložen

II. ZADATCI

1. Navedi sintaktičku uporabu genitiva u navedenoj rečenici!

Harum trium sententiarum nulli prorsus assentior. _____

2. Navedi nazive konstrukcija koje se javljaju u citiranoj rečenici!

Divitior mihi et affluentior videtur esse vera amicitia nec observare restricte, ne plus reddat quam acceperit; neque enim verendum est, ne quid excidat, aut ne quid in terram defluat, aut ne plus aequo quid in amicitiam congeratur.

3. U kojoj je formi napisana većina Ciceronovih filozofskih i retoričkih spisa?

4. Gdje se nalazi Ciceronovo imanje po kojemu su dobile ime njegove filozofske rasprave?

Navedi latinski naslov tih filozofskih rasprava! _____

5. Koji je rimski pisac dao drugačije viđenje Katilinine urote? Navedi latinski naslov toga djela! _____

max	8	
-----	---	--

PRIJEVOD TEKSTA

max 30	
---------------	--

I. PRIJEVOD I BODOVANJE:

Harum trium sententiarum nulli prorsus assentior.	Ni uz jedno od ovih triju mišljenja ne pristajem sasvim.	1
Nec enim illa prima vera est,	Niti je ono prvo [mišljenje] istinito/istina	1
ut, quem ad modum in se quisque sit,	da, kakav je netko prema sebi,	1
sic in amicum sit animatus.	takav bude i prema prijatelju. (tako neka se vlada i prema prijatelju)	1
Quam multa enim, quae nostra causa numquam faceremus,	Kako naime mnogo toga što nikada ne bismo učinili radi sebe	1
facimus causa amicorum!	činimo prijatelja radi!	1
Precari ab indigno, supplicare,	Moliti nedostojna, preklinjati,	1
tum acerbius in aliquem invehi	zatim na nekog odveć strogo nasnuti	1
insectarique vehementius,	i odveć ga žestoko progoniti,	1
quae in nostris rebus non satis honeste,	što u našim prilikama nije dovoljno časno,	1
in amicorum fiunt honestissime;	u prijateljskim postaje vrlo časno;	1
multaeque res sunt in quibus	mного je toga u čemu	1
de suis commodis viri boni multa detrahunt	dobri ljudi silno otkidaju od svojih koristi	1
detrahique patiuntur,	i podnose da budu zakinuti,	1
ut iis amici potius quam ipsi fruuntur.	da bi u njima radije uživali prijatelji nego oni sami.	1
Altera sententia est,	Drugo je mišljenje,	1
quae definit amicitiam paribus officiis ac voluntatibus.	ono koje određuje prijateljstvo podjednakim dužnostima i htijenjima.	1
Hoc quidem est nimis exigue et exiliter	To je odista odviše usko i slabo	1
ad calculos vocare amicitiam,	svesti prijateljstvo na račune	1
ut par sit ratio acceptorum et datorum.	da bude jednak račun onoga što se prima i daje. (primljenoga i danoga)	1
Divitior mihi et affluentior videtur esse vera amicitia	Čini mi se da je pravo prijateljstvo bogatije i obilnije	1
nec observare restricte, ne plus reddat	i da ne pazi strogo da ne bi više vratilo	1
quam acceperit;	nego je primilo;	1
neque enim verendum est,	ne treba se, naime, bojati	1
ne quid excidat,	da što ne propadne,	1
aut ne quid in terram defluat,	ili da što ne oteče u zemlju,	1
aut ne plus aequo quid in amicitiam congeratur.	ili da se u prijateljstvo ne uloži više od onoga što je prikladno. (se priliči)	1
Tertius vero ille finis deterrimus,	Treća je ona, uistinu, najgora granica,	1
ut, quanti quisque se ipse faciat,	da, koliko svatko sam sebe cijeni,	1
tanti fiat ab amicis.	toliko bude (cijenjen) i od prijatelja	1

UKUPNO: 30

II. ZADATCI:

1.	partitivni genitiv (dijelni genitiv)	1
2.	nominativ s infinitivom perifrastična konjugacija pasivna	1 1
3.	u formi dijaloga	1
4.	u Tuskulu (Tusculum) Tusculanae disputationes	1 1
5.	Salustije Bellum Catilinae (De coniuratione Catilinae)	1 1

UKUPNO: 8

TABLICA BODOVA I POSTOTAKA

PRIJEVOD		ZADATCI	
%	BODOVI	%	BODOVI
1	2,67	1	2,50
2	5,33	2	5,00
3	8,00	3	7,50
4	10,67	4	10,00
5	13,33	5	12,50
6	16,00	6	15,00
7	18,67	7	17,50
8	21,33	8	20,00
9	24,00		
10	26,67		
11	29,33		
12	32,00		
13	34,67		
14	37,33		
15	40,00		
16	42,67		
17	45,33		
18	48,00		
19	50,67		
20	53,33		
21	56,00		
22	58,67		
23	61,33		
24	64,00		
25	66,67		
26	69,33		
27	72,00		
28	74,67		
29	77,33		
30	80,00		

Upute:

U ovom testu prijevod nosi 80% uspjeha, dok pitanja iz gramatike i civilizacije nose 20% uspjeha. Konačni uspjeh natjecatelja dobivamo tako da broj bodova postignutih u prijevodu nađemo u prvom stupcu i pridružimo mu pripadajući postotak. Isti postupak treba primijeniti kod pitanja. Ukupan zbroj postotaka je uspjeh natjecatelja.

Primjer:

Natjecatelj je postigao 24 boda na prijevodu, što iznosi 64,00%, 5 bodova na pitanjima, što iznosi 12,50%. Zbroj postotaka, tj. uspjeh natjecatelja, je $64,00 + 12,50 = 76,50\%$.